

BIBLIJSKI TEMELJI

Vertikalni brak 5. dio
(Kako da se stvari i dalje pokreću?)

Zdrav brak mora proizlaziti iz života za Boga i Njegovu slavu. Ovo je protukulturalno. Odnosi koji se temelje na svjetovnim standardima temelje se na onome što ja mogu primiti, a ne na onome što ja mogu dati. Ako svojem braku pristupaš s takvim mentalitetom, to će u konačnici dovesti do poteškoća i borbe.

Za održavanje zdravog braka važno je razumijeti što pomaže kotaču da se vrti, što zaustavlja kotač i kako ga ponovno zavrtjeti.

1 KAKO DA SE STVARI I DALJE POKREĆU?

1) Duhovan rast

Najvažnija stvar koja pomaže “kotaču” da se nastavlja okretati je tvoj rast da budeš više poput Isusa. Biti više poput Isusa najbolja je stvar za tebe, tvog supružnika i vaš brak. Kako jasnije razumiješ Isusa, prirodno ćeš mu htjeti više služiti i to će imati značajan utjecaj na tvoj brak.

- ☑ Koje stvari u tvom životu su “na svom mjestu” i zato ti pomažu da Isusa vidiš i razumiješ još dublje?
- ☑ U kojim područjima svojeg života trebaš najviše duhovno rasti?
- ☑ Koje praktične korake moraš poduzeti da bi nastavio/la rasti u tim područjima?
- ☑ Kako ti tvoj supružnik može pomoći u tim područjima?

2) Mentalitet - “što mogu dati nasuprot što mogu primiti”

Svijet nam govori da se svaki odnos u našem životu vrti oko toga “što ja mogu dobiti”. U odnosima je to zapravo “mentalitet potrošača”. Taj mentalitet govori: pokazati ću ljubav samo ako sam voljen. Dati ću samo ako se daje i meni. Međutim, takvo razmišljanje je protivno evanđelju. Isus nam je dao kada nismo mogli ništa uzvratiti. Isus je žrtvovao za nas kada nismo bili vrijedni žrtvovanja. Naprotiv, evanđelje nam govori da i na naš najgori dan i dalje vrijedi to da je Krist umro za nas. Budući da bi brak trebao biti odraz Krista i crkve, mi bismo trebali voljeti naše supružnike bez obzira na uspješnost njihovog “performansa”. Ja bih trebao nastojati dati što je više moguće svom supružniku, a ne tražiti što je više moguće. Konačna ljepota ovoga je kada oboje - muž i žena žive s Kristovim mentalitetom, na taj se način “kotač i dalje vrti”. Žene od svojih muževa primaju sigurnost i ljubav, a muševci od svojih supruga primaju poštovanje i značajnost. Ono što je najvažnije, oba supružnika pronalaze svoj identitet u Isusu Kristu.

Nekoliko pitanja za promišljanje:

- Na koji način sam ovaj tjedan više davao/la za svojeg supružnika?

- Trudim li se doprijeti do svojeg supružnika onako kako on/ona to želi?

- Na koji način sam danas svojim djelima povećao/la ili smanjio/la sigurnost svoje žene ili važnost svojeg supruga?

- Imam li za svojeg supružnika očekivanja koja nisu biblijska, već su moje želje ili potreba za ugodom? Zamoli svojeg supružnika da i on/ona odgovori na ovo pitanje i za tebe.

3) Romantika

Ljubav je djelo, a ne emocija. Emocije slijede djela. Realnost je da je emocija ljubavi zdrava. Nikad ne bi smio/la prestati "izlaziti" sa svojim supružnikom. Što mislimo pod tim jest da nikada ne smiješ prestati pokušavati saznati tko je tvoj supružnik i što ga/ju čini takvim/om kakav/va jest. Nikad ne smiješ doći do trenutka gdje ćeš se osjećati toliko "ugodno" da jednostavno prestaneš pokušavati osvojiti supružnikovu naklonost. Nemoj zanemariti pokazivanje svom supružniku da ga/ju praktično voliš. Neprestano se trudi. Stvari lako mogu postati preugodne i postati rutina života. Ustanem se, nabacim odjeću na sebe i nastavim sa svojim danom. Romantično provođenje vremena je nesebično i pokazuje da voliš supružnika i da razmišljaš o njemu/njoj. Romantika će pomoći kotaču da se okreće, ali ona nije fokus.

4) Financijska odgovornost

Načela financijskog upravljanja objašnjavamo detaljnije u lekcijama Biblijsko davanje 1,2,3, ali upamti da jedna od najvećih tenzija u braku mogu biti financije. Tvoj odabir da živiš unutar svojih sredstva i da budeš dobar upravitelj onoga što je Bog povjerio u tvoje ruke uvelike će ublažiti taj pritisak i donijeti stabilnost u tvoj brak. To ne znači da se nikada nećete naći u nategnutim financijskim vremenima, ali će vam ta već usadna odluka pomoći da čak i u tim vremenima oboje znate da vas Gospod drži u svojoj ruci te da vas On može izvući iz teške situacije čak i ako vas je tamo dovela tvoja ili supružnikova nepažnja.

U ublažavanju takvog stresa, također pomaže i "biti iste misli" u vezi financija puno prije nego što dođu "velike odluke".

Primjer:

Kakvo je tvoje stajalište o kupnji kuće, a kakvo o najmu?
Što misliš kakve trebaju biti isplate za auto?

- O kojim drugim "velikim financijskim odlukama" trebaš razgovarati sa svojim supružnikom prije nego one same dođu?

2 ŠTO ZAUSTAVLJA “KOTAČ”?

1) Egocentričnost

Egocentričnost je suprotnost od življenja života za Božju slavu i za dobro tvojeg supružnika. Kada živiš na način da si ti u središtu svog svijeta, djelovati ćeš iz grješnog srca i motiva, tražeći svoje zadovoljstvo, a ne dobrobit drugih. Živjeti za samog sebe zaustavit će kotač.

RAZMISLI: U kojim trenucima si najviše spreman/na živjeti za sebe? Koliko često se to vidi u tvojem tjednu? Koliko to štete i boli donosi tvojem odnosu sa tvojim supružnikom i supružniku direktno? Što Božja riječ govori o tome?

2) Laž

Brak je odnos izgrađen na povjerenju. Ako tvoj supružnik nije siguran govoriš li istinu, neće imati povjerenja u tebe. A isto tako ako ti ne govoriš istinu, nisi vrijedan/na povjerenja. To će stvoriti napetost i zaustaviti kotač. **RAZMISLI:** U kojim trenucima si najviše spreman/na lagati ili izokrenuti istinu? Koliko često se to vidi u tvojem tjednu? Koliko to štete i boli donosi tvojem odnosu sa tvojim supružnikom i supružniku direktno? Što Božja riječ govori o tome?

3) Preljub

Ako odlučiš izvan bračnog odnosa zadovoljiti svoje seksualne želje, to će zasigurno izazvati sukob u tvojem braku. Hebrejima 13:4 govori nam da trebamo poštivati bračnu postelju i da su preljub i bilo kakav seksualan nemoral suprotno od toga. Seks se smije događati jedino između muža i žene. Ovo temu detaljnije obuhvaćamo u lekciji “Bračna postelja”.

RAZMISLI: U kojim trenucima si najviše spreman/na pasti po pitanju požude? Koliko često se to vidi u tvojem tjednu? Koliko to štete i boli donosi tvojem odnosu s tvojim supružnikom i supružniku direktno? Što Božja riječ govori o tome?

4) Nedostatak opraštanja

James Macdonald s pravom kaže: "Nema dugotrajnih odnosa bez opraštenja". Sjeti se da si ti pogriješiva osoba koja je oženjena s drugom pogriješivom osobom, a to znači da si oženjen/a i za sve pogreške i grijehе svojeg supružnika. Dakle, mnogo ćeš puta u braku morati oprostiti svom supružniku. Odabir da ne oprostiš samo će uzrokovati da gorčina i napetost još jače rastu. Kada odlučuješ ne oprostiti to činiš zato jer ti to nešto donosi. To nam donosi dug kojeg držimo nad svojim supružnikom. **RAZMISLI:** U kojim trenucima si najviše spreman/na ne opraštati? Koliko često se to vidi u tvojem tjednu? Koliko to štete i boli donosi tvojem odnosu s tvojim supružnikom i supružniku direktno? Što Božja riječ govori o tome?

Zašto ne opraštamo:

- **“Dug je snaga”**

Kad se držim grijeha svojeg supružnika, tada imam moć nad njim/njom. I tada mogu to iskoristiti u grijesne svrhe kako bi dobio/la ono što ja želim.

- **“Dug je identitet”**

Ponekad želiš biti žrtva. Toliko jako želiš biti žrtva da to počinje biti tvoj identitet. Ponekad ne želim oprostiti jer volim biti žrtva. Identificirajući se kao žrtva od drugih dobivaš suosjećanje ili nešto drugo što toliko jako voliš.

- **“Dug je pravo”**

Ako si me povrijedio, nešto mi duguješ. Ako ti oprostim, otpuštam ti dug. Često ne želim oprostiti jer želim da mi platiš nekako za svoje djelo. Smatraš da je to tvoje pravo.

- **“Dug je oružje”**

Svi znamo da je samo pitanje vremena kada ćemo sagriješiti. Ponekad se držiš duga jer znaš da će ti trebati za sljedeću “borbu”. Tada razmišljaš ovako: “To što si ti učinio/la je daleko gore od onoga što sam ja učinio/la, i ja ću se potruditi da ti to primiš na znanje u našoj sljedećoj raspravi.”

- **“Dug te čini malim bogom”**

U konačnici ljudi se često ili uvijek žele osjećati kao da znaju bolje od Boga ili kao da smo više od Njega. Biti onaj koji posjeduje pravo na dati ili ne dati oprostjenje daje ti osjećaj Božje vlasti i moći.

 RAZMISLI: Koje od navedenih 5 realnosti ti najčešće koristiš?

5) Djelovati u “zadanom” načinu rada

Općenito ne trčimo prema pobožnosti. Po ‘defaultu’ nismo “spojeni” tako da budemo ponizni, nesebični ljudi. Brak od tebe zahtijeva da djelujemo u poniznosti i nesebičnosti kroz snagu evanđelja u svojem životu. Kada odlučiš djelovati u “načinu na koji si spojen” ili “zadanom grijesnom načinu”, Krist neće biti u središtu tvojeg života ili vašeg braka.

Kada muž djeluje u svojem "zadanom" načinu rada on je sklon tome da zanemaruje svoju ženu. Sklon je usredotočiti se na druge stvari za kojima dnevno ide, a ne na svoju ženu. Tada ti, mužu, ne uspijevaš učiti tko je tvoja žena, te kako ju voljeti i voditi.

Kada žena djeluje u svojem "zadanom" načinu rada ona ima sklonost zanovijetanju. Jedino što želi je da njezin muž djeluje "na način na koji ona želi" i ona će zanovijetanjem pokušati to ostvariti. Tada ti, ženo, uspijevaš slijediti svojeg muža i postati njegova najveća navijačica/potpora.

3 KAKO PONOVO POKRENUTI "KOTAČ"?

Svi mi spašeni smo u procesu preobrazbe u Kristovu sliku i u tom ćemo procesu griješiti. Dok slijedimo ove smjernice mi odražavamo milostiv, dugotrpljiv duh koji Bog pokazuje prema nama. Pogledat ćemo dva glavna načina kako ponovno pokrenuti kotač.

A) Biblijsko suočavanje sukoba

Pročitaj sljedeće stihove:

- Rimljanima 12:18
- Kološanima 3:15
- Matej 18:15

Ovi stihovi ti govore da je sukob neizbježan. Svaki odnos, osobito onaj sa svojim supružnikom, uključuje sukob koji ćeš morati nekako razriješiti.

"Sukob može život učiniti neugodnim. Često nas uhvati nespremne i vodi nas da kažemo ili radimo stvari koje kasnije požalimo. Kada nas netko uvrijedi, možemo reagirati bez razmišljanja. U tren oka kao da kličemo niz sklisku padinu, prelazeći od lošeg ka gore. "- Ken Sande

Srećom, Bog nam je dao upute i milost za rješavanje sukoba na način koji ga proslavlja i čuva ili mijenja naše odnose.

- ☑ Prema Mateju 7:24-27 što ukazuje ne to da je osoba poput mudra čovjeka koji svoju kuću gradi na stijeni?

- ☑ Kako ti gledaš na sukob?

Način na koji odgovaraš na sukob ovisi o tome kako gledaš na sukob.
Sukob pruža mogućnosti ili za griješiti ili Bogu ugodan odgovor i reakciju.

Griješni odgovori:

1. Povući se

Većina ljudi ne voli sukobe i učinit će sve što mogu kako bi ih izbjegli. Umjesto da pokušaju riješiti problem i popraviti odnos, oni bježe. Njihov moto je: "Ne ljuljaj čamac" ili "Mir pod svaku cijenu". Njihov zaključak je da ako pokušaš nešto poduzeti, problem će se samo pogoršati ili se ništa neće riješiti, zato samo zaboravi na to, nije to velika stvar.

- ☒ Jesu li ti odgovori/izgovori poznati? Navedi sve odgovore „povlačenja“ koje koristiš:

2. Napadati

Oni koji se ne povlače mogu otići u drugu krajnost i nastaviti napadati. Što god je potrebno da bi dobili ono što žele. Mogu napasti verbalno, fizički ili čak sudski. Mogu koristiti izraze poput "Ja jednostavno vičem i prihvatim to" ili "Jednostavno se trebam tako ispuhati".

- ☒ Možeš li se s time poistovjetiti? Navedi sve napade koje koristiš:

Ispravni odgovori:

1. Voljeti Boga i proslavljati ga traženjem mira

- ☒ Vjernici u Korintu imali su nesuglasice i svađe oko toga što bi trebali jesti i piti. Prema 1. Korinćanima 10:31, što je trebao biti glavni motiv u njihovu jelu, piću ili u svemu što su činili?

2. Voljeti drugog tražeći njihovo dobro

- ☒ Što Filipljanima 2:3-4 govori gdje treba biti usmjeren tvoj fokus?

- ☒ Kako je to drugačije od onog što te svijet uči?

- ☒ Prema Efežanima 4:29 što treba biti konačni rezultat tvojih riječi?

3. Rasti da budeš poput Krista

Prema Rimljanima 8:28-29, Božji plan je suobličiti nas na sliku Svojeg sina. Redak 28 govori da će Bog suobličavati spašenu osobu na način da sve okreće na konstruktivo dobro osobe koja ga ljubi. Nije obećao da će biti bezbolno ili bez posljedica, već da će sve to okrenuti na konstruktivno dobro. Trenuci sukoba vrlo dobro otkrivaju tvoje grješne stavove i djela koje Bog želi promijeniti za svoju slavu i tvoje dobro. Iako je sukob težak, on može donijeti transformaciju koja vodi u suobličavanje na Kristovu sliku onda kada prepoznamo svoju slabost i poduzimamo biblijske korake za rast i promjene.

Prisjeti se i zapiši trenutke kada ti je sukob pomogao da uvidiš svoju grešnost?

Kakav bi onda odgovor trebao/la imati na sukob?

1. Ponekad treba zauzdati svoj jezik i pustiti da ljubav pokrije prekršaj.

Što sljedeći retci govore o tome?

Izreke 17:9

1. Petrova 4:8
(Dodatni stihovi: Izreke 10:12; 17:9; 19:11)

Sljedeća pitanja pomoći će ti da odrediš kada prekršaj pokriti ljubavlju:

- 1) Je li prekršaj grješna navika koja redovito ometa pojedinca u rastu u pobožnosti?
- 2) Je li prekršaj nešto javno što bi naškodilo svjedočanstvu osobe ili nastavlja sramotiti Boga?
- 3) Je li taj prekršaj kršenje zakona?
- 4) Je li taj prekršaj jasno kršenje biblijske zapovijedi ili načela, a ne samo stvar osobnih preferencija?

2. Izvadi trn iz vlastitog oka

Pročitaj Matej 7:1-5

“1 Ne sudite, da ne budete osuđeni! 2 Jer sudom kojim sudite bit ćete suđeni. I mjerom kojom mjerite vema će se zauzvrat mjeriti. 3 A što gledaš iverak u oku brata svojega, a u oku svojemu brvna ne opažaš? 4 Ili kako ćeš reći bratu svojemu: ‘Dopusti da ti izvadim iverak iz oka, a eto brvna u oku tvojemu? 5 Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda jasno vidjeti izvaditi iverak iz oka brata svojega.’”

Podcrtaj riječi ili izraze koji upućuju na potrebu da najprije ispitaš sam sebe prije nego što se pokušaš suprotstaviti nekome drugome u vezi njihove strane problema.

- ☛ Koje opasnosti uviđaš u rješavanju sukoba ako osoba prvo ne ispita sama sebe kako bi odredila svoju stranu problema?

Kako izgleda kada „vadimo trn iz vlastitog oka“?

Preispitaj sebe

Za vrijeme sukoba svatko od nas želi obraniti samog sebe i svoje želje. Ako nismo pažljivi, možemo biti krivi za grešne motive i djela s naše strane.

Da bi riješio sukob biblijski, moraš biti dovoljno ponizan da razmotriš kako si ti pridonio sukobu i posebno planirati tražiti oprostjenje od Boga i svih drugih protiv kojih si mogao sagriješiti.

Stvari koje treba ispitati:

1. Motivi – Jesam li u toj situaciji bio sebično motiviran?
2. Riječi – Jesu li moje riječi ili djela ukazivali na sebičnu ambiciju?
3. Djela – Jesu li moja djela ukazivala na želju da riješim problem, da se povučem ili da napadam drugu osobu?

Uvijek je mudro tražiti pomoć od Boga da uvidiš svoj grijeh kako bi se mogao/la pokajati. Iskreno samoispitivanje je prvi korak u sukobu. Ako utvrdiš da si sagriješio/la u tom pitanju, moraš se kretati kroz sljedeće korake:

Priznaj svoje grijehe

Ken Sande u svojoj knjizi “Mirotvorac” iscrtava sedam korisnih savjeta za zapamtiti u priznanju:

- **Uključi sve prema kojima je bilo usmjereno tvoje griješno ponašanje**
Pročitaj 1 Ivan 1:9 i Matej 5:23-24

- ☛ Što ovi stihovi naznačuju, kome bi trebao/la priznati svoj grijeh?

- **Izbjegavaj: ako, ali, možda**

Ove riječi i njima slične ukazuju na osjećaj opravdavanja onoga što si učinio/la i nespremnost da preuzmeš potpunu odgovornost za svoje postupke.

- **Priznavaj specifično**

Određena priznanja govore supružniku da točno znaš što si učinio/la i da je to ono što je sramotilo Boga i da za to tražiš oprost.

- **Priznaj tuđu bol**

Takvo priznanje pokazuje da razumiješ učinak svojih riječi ili radnji na supružnika.

- **Prihvati posljedice**

Tvoji grješni postupci mogu prirodno imati posljedice. Tvoja spremnost za prihvaćanje posljedica će komunicirati tvoje pravo pokajanje.

- **Promijeni svoje ponašanje**

Pokazujući supružniku kako planiraš promijeniti svoje ponašanje, ukazuje na to da razumiješ kako bi se situacija trebala riješiti i kako će izgledati tvoje ponašanje u budućnosti.

- **Traži oprost**

Oproštenje ćemo dodatno pogledati kasnije u ovoj lekciji. Ali znaj da je molba "možeš li mi oprostiti" posljednji korak u tvojoj brizi za tvoju stranu problema.

3. Nježno kreni s obnovom

Obnova odnosa će mnogo puta zahtijevati više od prepoznavanja i priznavanja vlastitih grijeha. Biblijska ljubav može uključivati pomaganje drugoj osobi da prepozna svoju krivnju i da se promijeni.

Važno je planirati kako ćeš pristupiti supružniku da bi ju potaknuo/la na biblijsko pokajanje.

- **Uvjeri se da je ono što je osoba učinila zapravo grijeh, a ne tvoja osobna sklonost**

Pročitaj Matej 18:15 i Galaćanima 6:1.

- Koje ključne riječi u tim retcima ukazuju na to da problem s kojim se suočavaš treba biti grijeh?

Pričaj sa supružnikom

- **Planiraj unaprijed svoje riječi**

Ovo ti daje vremena da pažljivo razmisliš o onome što ćeš reći i nadamo se, izbjeći nesporazume zbog nedostatka jasnoće.

- **Izaberi pravo vrijeme i mjesto**

Ne idi sa stavom "samo želim to riješiti." Pokušaj razmisliti i predložiti privatno mjesto koje bi vodilo neprekinutom razgovoru.

- **Razgovarajte uživo**

Razgovor licem u lice najbolji je kada se bavite teškim pitanjima. To može biti pomalo napeto, ali možete vidjeti kako pojedinac prima ono što želite reći i izbjeći moguće nesporazume.

- **Pričaj s milošću**

Kad kreneš, govori kao onaj koji je također u procesu rasta i mijenjanja i kao onaj kome su iskazani milost i oprostjenje, a ne kao onaj koji se nikada ne bori s grijehom.

B) Oprost

Opraštanje drugima je pokazatelj osnovnog temelja koliko razumiješ vlastiti oprost. Spremniji si oprostiti drugima kad shvatiš koliko je tebi potreban oprost i koliko ti je zapravo oprašteno. Ne možeš živjeti u radosti i opraštenju koje ti je bilo iskazano kroz evanđelje i također ne željeti oprostiti drugome. Dakle, što je praštanje? Praštanje znači "osloboditi osobu od obveze".

☛ Što Efežanima 4:32 i Psalam 103:12 govore o oprostu kojeg imamo?

☛ Kako te to potiče da opraštaš drugima?

Ranije smo spomenuli pet razloga zašto ne opraštamo:

- Dug je snaga
- Dug je identitet
- Dug je pravo
- Dug je oružje
- Dug te čini malim bogom

🕒 Kako Evanđelje odgovara na našu želju za tim stvarima?

Da bi "oslobodio/la nekoga od obveze", trebaš upotrijebiti riječi "Hoćeš li mi oprostiti?". To se razlikuje od izreke "Žao mi je." „Žao mi je“ stavlja drugu osobu u poziciju gdje će često reći nešto neistinito poput "ma, u redu". Stvarnost je da ako si sagriješio/la protiv Boga i njih, to nije u redu i oni ne bi trebali biti stavljeni u poziciju da izreknu takvu izjavu. Tražiti oprost je biblijski model, ne izgovoriti "Žao mi je".

Kada se obvezuješ oprostiti, drži se tri glavne obveze:

- **Neću više držati taj prekršaj protiv tebe.**
- **Neću razgovarati s drugima o tome.**
- **Neću razgovarati sam sa sobom o tome.**

Istinski oprost zahtijeva da više nikad o tome ne govorim, nikada ne koristim protiv druge osobe i da se ne usredotočujem na to u svom umu. Ove tri stvari su izazovne i zahtijevaju stalno umiranje samom sebi i podsjećanje da je Gospodin isto učinio za mene, te zbog Njegove žrtve i oprosta i ja mogu to učiniti za druge. A ponajviše za supružnika.

🕒 Postoji li neko neopraštanje između tebe i tvog supružnika? Koje i zašto?

🕒 Postoji li neko neopraštanje između tebe i nekog drugoga?

🕒 Koje korake trebaš poduzeti da bi se to ispravilo?